

Bilder från Ämtö naturreservat /Sankt Anna och Gryts skärgårdar SE0230055

Ämtö före och efter restaureringen

Innan restaureringen kom igång höll de sista resterna av odlingslandskapet på att växa igen, betesdriften hade blivit allt mer extensiv under ett antal år och hade helt upphört år 2013. Inför bildandet av naturreservatet i slutet av 1970-talet gjordes omfattande avverkningar som sedan planterades igen med gran och tall vilket var skadligt för både gamla tallar och hävdgynnade ekar som finns spridd på ön. Här kommer ett antal miljöbilder från ön före restaureringen.

Skogsbeten och trädbärande betesmarker

Före och Efter

Ämtö naturreservat består av många olika trädbärande miljöer som har präglats av bete under lång tid. Tack vare de omfattande planteringarna i slutet av 70-talet och att betetrycket hade blivit allt svagare hade värdefulla trädmiljöer slutits sig allt mer. Det fanns ett akut behov att öppna upp dessa miljöer för att kunna rädda ljuskrävande träd men även för att bevara och återställa betesgynnad markflora.

Inträngda ekar_Ämtö_HSe

Innan restaurering var ekarna inträngda bland gran, tall och trivallöv. Ön var mörk och upplevdes barrdominerat. Efteråt upplevs ön som betydligt ljusare med en hög andel ek och tall.

Frihuggna ekar i fd granplantering_Ämtö_Mjn

Tallplantering_Ämtö våren 2015_MJn

Före restaurering fanns på stora delen av ön ensartade tallplanteringar.

Tallplantering efter restaurering_Ämtö_MJn

Efter restaureringen är de flesta tallplanteringar betydligt öppnare och det finns större lövandel. Enstaka träd friställdes och mindre grupper av tall sparades. Både stående och liggande död ved skapades och lämnades. Ofta så att den döda veden inte skulle skugga ut de ytor som hade förutsättningar för gräsväxt. Bilden är tagen före risstädning.

Betesmarksflora på fd tallplantering_NV_Ämtö_MJn

Två år efter avveckling av en tallplantering (NV Ämtö) har betesmarksfloran kommit tillbaka. Det visar tydligt att Ämtö har varit betad under lång tid och att ön varit betydligt öppnare då.

Inträngd ek före restaurering_Östra Ämtö_våren 2015_MJn

Ek efter restaurering_Östra Ämtö_MJn

Inträngd gammal tall på hällmark_Ämtö_våren 2015_MJn

Före restaurering fanns ett stor antal grova tallar utspridda på öns hällmarksmiljöer som trängdes av ung tall

Hällmarkstall efter restaurering_NV Ämtö_Mjn

Efter restaureringen är hällmarkstallarna frihuggna med solbelysta stammar.

Gran och tall som tränger löv_Alkroken Ämtö_våren 2015_MJn

Ljusare lövmiljö_Alkroken Ämtö_Mjn

Kring åkermiljöerna var det betydligt mörkare och mer barrdominerat före restaureringen. Efter åtgärden har lövträden huggits fram och därmed når även mer ljus ner till marken.

C1_Hamngärdet före_Ämtö_MJn (2)

C1_Ämtö_avvecklade barrplantering_MLn

Området norr om Hamngärdet genomgick stora förändringar inom projektiden. På den övre bildens vänsterkant kan man se grantopparna som fanns bakom ridån av lövträd i åkerkanten. Efter avvecklingen av barrplanteringarna är området betydligt ljusare och raden med ekar i kanten av åkern står ljusöppet. De fd planteringarna har återförts i beteslandskapet som restaurerats fram på

ön. Floran har utvecklats relativt snabbt trots att det knappt fanns någon vegetation på marken under tiden som granen dominerade.

barrplantering S om Mossen_Ämtö_HSe

Exempel på en av de talrika barrplanteringarna som fanns på Ämtö innan restaurering.

C1_Avvecklad barrplantering_Ämtö_MLn

Exempel på hur landskapet såg ut efter avveckling av barrplanteringarna.

C1 före restaurering_Ämtö_Ekö_MLn

C1_Ämtö_Barret hugget Ekö_MLn

Exempel från Ekö som höll på att växa igen pga upphörd bete förutom att man aktivt hade planterat igen de gamla åkerlapparna med barrträd. Efter restaureringen träder gamla diken fram och man kan återigen se var de gamla åkerytorna fanns. Äldre tall och vidkroniga ekar får mer ljus idag.

C1_Ämtö_igenväxande landskap_MLn

C1_efter risstädning_Ämtö_Ekö_MJn

Actionbilder

C1

C1_Ämtö_Gles skärgårdsskog_Mln

Exempel från ett fint skogsbetesparti på Ekö/Ämtö NR efter restaureringshuggning och återinförd bete.

C1_Ämtö_glesare skog Ekö_MLn

Exempel på ekskogsbeten där mycket död ved har lämnats efter restaureringen på Ekö/Ämtö NR.

Mossen

Mossen var en gång i tiden öns största åker som omgavs av trädbärande betesmarker med varierande täthet i trädskiktet. Före restaureringen hade den fuktpåverkade gamla åker blivit mycket tuvigt pga att betet hade upphört och ung gran och tall höll på att vandra in i de öppna delarna. Vidkroniga ekar och tallar i kanten av åkern trängdes med yngre tall, gran och triviala lövträd. Ett dike avvattnade åkern med en trasig fördämning vid det södra utloppet. I norra delen är den gamla åkern mer fuktpåverkat med en vattenspiegel under vårfloden. Våtmarken uppskattas av fågellivet som tex sångsvan, tranor och passerande havsörnar.

FÖRE

C1_Ämtö_mossen_MLn

Norra Mossen före restaurering_Ämtö_våren 2015_MJn

Gammalt utlopp Mossen_Ämtö_våren 2015_MJn

EFTER

Efter restaureringen har Mossen fått nya förutsättningar. Tuvor har frästs för att få en effektivare avbetning framöver. Slyuppslag har röjts och diket har lagts igen. Förhoppningen är att vattenspegeln kommer att bli större och kunna nyttjas av bl a fågellivet. Även trädmiljön kring Mossen har förändrats- det är nu ljusare och har en högre andel löv.

C1_tuvfräsning 2018_Mossen_Ämtö_MJn

C1_ny fördämning 2018_Mossen_Ämtö_MJn

C1_Mossen_igenläggning av dike 2018_Ämtö_MJn

Strandängar

C1_Ämtö_strandäng innan röjning_MLn

C1_Ämtö_strandäng innan röjning2_MLn

C1_Ämtö_slyröjt_MLn

C1_Ämtö_röjd strandängsyta_MLn

C1_Strandäng slyuppslag 2018_Ämtö_MJnC7

C1 efter fräsning 2018_Ämtö_CGn

C1_fräst strandäng 2018_Ämtö_MJn

Strandängen mellan Hamngärdet och Ringudden har genomgått en stor förvandling. Under tiden som betetrycket var för svagt på ön slyade hela strandängen igen och vid planeringsbesök under våren 2015 var hela ängen täckt av ca 2m höga alskott. Strandängen röjdes därefter flera gånger samtidigt som betet intesifierades. Tyvärr återkom slyet (om än försvagat) varje år igen. Under hösten 2018 genomfördes därför en stubb- och tuvfräsning med förhoppning om att slyuppslagen framöver kommer att kunna hållas efter av betesdjuren.

C1_albård 2018_Ämtö_Ekö_MJn

C1_stubbfräsning_Ämtö_Ekö_MJn

Fräsning av aluppslag på strandäng mellan Västra Ämtö och Ekö. Det är samma jaktorn på båda bilderna.

C1_albård före_Ämtö_Ekö_MJn

C1_stubbfräsning al_Ämtö_Ekö_MJn

Även på Ekö passade vi på att fräsa bort aluppslag från strandängen under hösten 2018. Inna fräsningen fanns en bred albård mellan den trädbärande betesmarken på Ekö och strandängen. Efter fräsningen har den blivit betydligt smalare.

Bilder från naturvårdsbränningen i juni 2015.

C6

C6_Bräkning_ Ämtö 2015_ ALn (36)

C6_Bräkning2_ Ämtö 2015_ ALn (15)

Diversifiering

C7

C7_före frihuggning 2_Hornö_Ämtö_MJn

C7_efter frihuggning 2_Hornö_Ämtö_JRm

Exempel på manuell frihuggning av äldre tallar på Hornö för att förhindra att igenväxningen med ung tall eller gran ska konkurrera ut de äldre träden på sikt.

C7_avvecklat gran_Ämtö_MJn

C7_friställning av ek i fd granplantering_Ämtö_MJn

Planterat gran har avverkats i skogen söder beteslandskapet på Ämtö. Nu är skogen ljusare och kan på sikt utveckla löv- och tallvärden.

Anordningar

Friluftslivet

E4_ny bord invigs av Valdemarsviks kommun_Ämtö_MJn

Ett av våra nya bord provsitts av Martine Christensen Odenhall och Hannes Carlsson från Valdemarsviks kommun.

E4_Ämtö_Spång_MLn

Information

E1_Ämtö_Skyltar på plats_MLn

E4_skytning Ringudden_Ämtö_MJn

Stängsel

C1_Grind norra Vaggängen_Ämtö_MJn

C1_Ämtö_nytt staket_MLn

C1_Ekö bygge av lastfålla_Ämtö_MJn

C1_Ekö i N_Ämtö_MJn